
Globalisering av klinisk forskning – etiske spørsmål

VERDENS HELSE

ODA RISKA

Email: oriska@hotmail.com

Tidsskriftet

Mer og mer klinisk forskning foregår i global skala. Mye amerikansk forskning utføres i andre land, ofte utviklingsland. En grunn til dette er de sterkt reduserte kostnadene ved å utføre fase 2- og 3-studier i f.eks. India eller Sør-Amerika – det kan koste mindre enn en tiendedel sammenliknet med USA. En artikkel i *New England Journal of Medicine* reiser spørsmål ved de etiske og vitenskapelige konsekvensene av denne trenden, når resultatene brukes til å godkjenne medikamenter for bruk i USA [\(1\)](#).

To viktige etiske spørsmål er om frivillige som inngår i slike studier er representative for fremtidige, amerikanske brukere, og om mange deltar fordi det sikrer dem tilgang til helsetjenester de ellers ikke hadde hatt mulighet for å få. Store forskjeller i utdanning, økonomi og helsetjenester kan true rettighetene til forskningsdeltakere. Det kan være manglende forståelse av medikamentene og av bruken av placebogrunder. Noen steder kan den økonomiske kompensasjonen være større enn deltakeres årlige inntekt, og deltakelse i kliniske studier kan være den eneste muligheten for behandling.

Det er også usikkert om deltakere i slike studier er representative for fremtidige, amerikanske brukere. Genetiske og miljømessige forskjeller kan gjøre at forskjellige befolkninger metaboliserer medikamenter ulikt [\(2\)](#).

– Dette skaper problemer med tolking av resultatene, sier førsteforfatter Seth W. Glickman.

Ezekiel Emanuel, leder for bioetikk ved Clinical Center of the National Institutes of Health, kritiserer artikkelen for å være for negativ. Han viser til en studie av HPV-vaksinen Gardasil i Costa Rica, hvor det er en høy insidens av livmorhalskreft.

– Dette er et eksempel på at globalisering også kan være bra, konkluderer Emanuel.

LITTERATUR

1. Glickman SW, McHutchison JG, Peterson ED et al. Ethical and scientific implications of the globalization of clinical research. N Engl J Med 2009; 360: 816 – 23.
2. Singer N. Outsourcing of drug trials is faulted. The New York Times 18.2. 2009. www.nytimes.com/2009/02/19/business/19clinic.html?_r=2&adxnnl=1&ref=health&adxnnlx=1237550463-Xqj20tsTKHiDRJp9ipZoiQ (20.3.2009).

Publisert: 30. april 2009. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.09.0383

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 25. juli 2026.